

TISKOVÁ ZPRÁVA

k výsledkům unikátního výzkumu “Whistleblowing”
agentury Behavio pro občanské sdružení Oživení

Každý pátý Čech se v práci setkal s neetickým nebo nezákonným jednáním

Dne 19.11.2020 proběhl online briefing s novináři, zástupci občanského sdružení Oživení a výzkumné agentury Behavio za účasti senátora a advokáta Václava Lásky. Zásadním tématem byly výsledky unikátního výzkumu, který mapoval povědomí Čechů o oznamování a měřil míru tolerance české populace vůči různým formám neetického a protizákonného jednání v pracovním prostředí.

Průzkum byl proveden na vzorku 2 000 respondentů, kteří reprezentují online populaci ČR. Sběr dat probíhal od 23. do 28. května 2020. Ke sběru byly využity dva standardizované dotazníky, pro interpretaci byla využita kvantitativní analýza dat.

“Za každou katastrofou je oznamovatel, který se bál promluvit. V Oživení dodáváme odvahu všem, kteří chtějí řešit porušování pravidel. Pomáháme oznamovatelům korupce a jiných nekalostí dlouhodobě. Známe jejich složité životní příběhy a nabízíme jim primárně právní pomoc.” řekl Marek Zelenka, předseda občanského sdružení Oživení.

Ochrana oznamovatelů je důležité téma, je třeba je chránit a podpořit jejich odvahu

O tom, co se v práci děje neetického či přímo nezákonného, nejčastěji mluvíme s rodinou a kolegy, na příslušné úřady se obrátí jen 6 % svědků. A přitom se v zaměstnání s nějakou nekalostí přímo setkala bezmála pětina Čechů. Konkrétně se respondenti stali svědky uplácení, porušování zákoníku práce, protekce, rozkrádání firemního majetku a šikany. Přestože šlo o anonymizovaný internetový dotazník, ze kterého nehrozí žádné postihy, respondenti často psali “nebudu se radši vyjadřovat”, jako by se báli poskytnout jakékoliv podrobnosti.

“Většina lidí se dívá na oznamovatelství jako na bonzáctví. Domnívám se, že je to díky komunistické době, kdy platilo, kdo nekrade, okrádá rodinu. Ale spíše tím dost lidí zakrývá nedostatek odvahy udělat něco podobného. Skrýváme, že nemáme dostatek odvahy. A proto shazujeme ty, co ji mají.” uvedl senátor Václav Láška.

Chrání oznamovatele v podobných případech zákon? Většina (61 % respondentů) se domnívá, že nejspíš existuje nějaký zákon. V současné chvíli však žádný zvláštní zákon pro ochranu oznamovatelů v České republice není. Nový návrh zákona v tuto chvíli projednává Legislativní rada vlády ještě před předložením Poslanecké sněmovně. *“Snažíme se v parlamentu prosadit smysluplnou zákonnou ochranu, kterou si každý, kdo se rozhodne oznámit porušování zákona na svém pracovišti, zaslouží,”* dodal Marek Zelenka.

Cílem Oživení je přinést do veřejného prostoru příběhy konkrétních lidí, pozitivní dopady jejich odvážných činů-to, že dělají správnou věc a zlepšit tak vnímání a situaci oznamovatelů v české společnosti. Více informací k průzkumu [najdete zde](#), sledujte nás na www.oziveni.cz a na sociálních sítích [Facebook](#) a [Twitter](#), sdílejte příběhy s [#sodvahou](#).

Pro bližší informace prosím kontaktujte:

Šárka Trunkátová, sarka.trunkatova@oziveni.cz, +420 604 722 168

Oživení, o.s., Muchova 13, 160 00 Praha 6

e-mail: oziveni@oziveni.cz, www.oziveni.cz, tel: +420 608 732 091

IČ: 67365353 | DIČ: CZ 67 36 53 53